

1. teden; 16. 3. 2020 – 20. 3. 2020; 1 ura

oddelka: 8. A in 8. B

Pozdravljen učenec/pozdravljena učenka.

Pa smo zares v »izrednih razmerah« zaradi korona virusa.

Nič hudega, prilagodili se bomo, šolo izpeljali »na daljavo«, predvsem pa je pomembno, da ostaneš zdrav/a.

Pa začnimo:

- Za vsako učno uro ti bom pripravila učno snov, ki jo boš moral po navodilih obdelati.
 - Večinoma snovi bomo obravnavali kar s pomočjo zvezka, vsebine na spletu in še z nekaj mojimi dodatnimi navodili.
 - V tem tednu (16. 3. – 20. 3. 2020) imamo na urniku 1 šolsko uro. Ker v posameznih oddelkih (8. A, 8. B in 8. C) različno napredujemo s snovjo: dobro preveri, če je snov – ki sem jo predvidela za tvoj razred / oddelek.
 - Če ti kaj ne bo jasno, me lahko starši kontaktirajo vsak dan od 7.00 do 15.00 na moj elektronski naslov: dolgan.barbara@gmail.com
-

1. učna ura; 8. A in 8. B

Učna tema: OPERA V ROMANTIKI in skladatelj R. WAGNER

- Priložen slikovni material predelaj; prebereš o glasbeni obliki, o skladatelju, si ogledaš slikovno gradivo in poslušаш priložene posnetke / označeni so z: ;
R. Wagner: Lohengrin (opera): poročna koračnica;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=k0nCiWr9PHU>,
R. Wagner: Mojstri pevci Nürnberški (opera): uvertura;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=rYCWSx08zMM>.
- V zvezek si zapiši vso snov (preglej, ker delček tega lahko že imaš!!!), ki je na slikovnem gradivu označena z »dečkom s svinčnikom« in je ČRNE barve! Najprej seveda zapiši podnaslov: NEMŠKA GLASBENA DRAMA, nato navajaj posnetke, kot si sledijo na slikovnem materialu in na koncu še zapis (tu naslov izpustiš!).
- O obravnavani snovi lahko zapis najdeš tudi v e učbeniku, ki je prosto dostopen na spletu. Prilagam link za trenutno obravnavano snov; ta se nahaja na tej in na naslednjih straneh (premikaš se s puščico, ki jo najdeš desno / levo spodaj);
link: <https://eucbeniki.sio.si/gum8/3210/index4.html>.

SLIKOVNI MATERIAL:

NEMŠKA GLASBENA DRAMA

Ko se je v Italiji leta 1813 rodil italijanski operni velikan **Giuseppe Verdi**, se je istega leta v Nemčiji rodil nemški operni velikan **Richard Wagner**. Wagnerjeve in Verdijeve opere so razdelile glasbeni svet. Po eni strani so se ljubitelji in ustvarjalci operne umetnosti zavzemali za Wagnerjeve ideje o glasbeni drami, po drugi strani pa je zaživela moč Verdijevih večnih melodij.

Obema skladateljema so opere bile življenje, življenje pa je bogato, če je prisotna ljubezen. Ko **ljubezen** med fantom in dekletom, ki se imata rada dozori in želita biti za vedno skupaj in se osrečevati se ponavadi poročita. Na poroki jima igrajo znano skladbo:

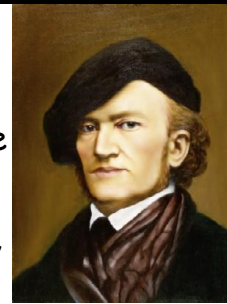
Danes sta se vzela dva ki se ljubita, srečna vesela bosta vse do konca dni.

Razen Mendelssohnove poročne koračnice, je znana tudi poročna koračnica iz opere **Lohengrin**, ki jo je napisal prej omenjeni operni skladatelj **Richard Wagner**. Tudi tej koračnici lahko dodamo besedilo:

*Srečna oba, rekla sta da, saj je ljubezen združila srca !
Prstana dva, plamen srca, družita vaju v zaljubljeni par.*

Wagner se je rodil leta **1813** v Leipzigu. Sprva je študiral glasbo precej neurejeno, pri raznih zasebnih učiteljih. Z 20. leti je napisal svojo prvo opero **Vile**, za katero je, tako kot pri vseh ostalih, sam napisal tudi operno besedilo ali **libreto**. Svoje opere, ki so bile večinoma zasnovane na legendah je imenoval **glasbene drame**. V njih je vpeljal bistveno novost z uporabo ponavljajočih se vodilnih motivov, to je kratkih glasbenih misli, ki so označevale posamezne stvari ali osebe skozi opero, kar se v glasbi imenuje **leitmotiv**.

Wagner je bil skladatelj, pesnik, dramatik, režiser in dirigent v raznih mestih, dokler njegova opera **Večni mornar** ne doživi v Dresdnu leta **1842** tako velik uspeh, da ga tam zaposlijo kot stalnega dirigenta. Opero je spremenil v glasbeno dramo z vsebinami iz nemške mitologije, legend in zgodovine. Ni več pisal glasbeno bogate arije, ampak je uvedel instrumentalne dele s programskimi motivi, ki napovedujejo značilne osebe, dogajanja in razpoloženje. V njegovih operah je vloga besedila in glasbe povsem enakopravna. V Dresdnu je napisal operi **Tannhäuser** in **Lohengrin** iz katere je znana poročna koračnica.

♪ R. Wagner: Lohengrin (opera): poročna koračnica

Leta **1849** je aktivno sodeloval v revolucionarnem gibanju, zato je pred aretacijo moral zbežati v Švico, kjer sta nastali operi **Tristan in Izolda**, ter leta 1874 **Nibelunški prstan**, ki je višek Wagnerjevih glasbenih dram. Ko so se leta **1860** politične razmere v Nemčiji umirile, je bavarski kralj Ludvig II. povabil Wagnerja nazaj v Nemčijo s ponudbo, da bi hkrati s prenovljeno opero postavil na **Zelenem griču** zunaj mesta **Bayreuth** tudi posebno operno gledališče z orkestrsko jamo. Gledališče zaživi v letu **1876**, ko so v takrat novem opernem gledališču v mestu **Bayreuth** prvič uprizorili še danes nepreseženo opero **Nibelunški prstan** ob navzočnosti celotne politične in kulturne Evrope tistega časa.

To gledališče stoji še danes in vsako leto se v njem odvijajo znani t. i. **Wagnerjevi dnevi**, ki se že po dolgoletni tradiciji začnejo vedno na isti dan, to je **25. julija**. Umetniški vodja festivala, ki je v celoti namenjen izključno operam **Richarda Wagnerja**, je že vse od leta **1967** skladateljev vnuk **Wolfgang Wagner**. O pomembnosti prireditve z najdaljšo tradicijo nam pove tudi podatek, da čakajo ljudje na vstopnice tudi po deset let, razen če niso znane osebe.

Wagner se je v operi **Mojstri pevci Nürnberški** spomnil srednjeveških pevcev. V tej operi, ki je v neskrajšani verziji dolga kar 5 ur in spada med najdaljše opere, opeva bratovščino meščanskih ljubiteljev glasbe, ki je prirejala pevška tekmovanja in je zanje izdelala stroga pravila. Čeprav mladi pevec Walter ni dosledno upošteval pravil v svoji pesmi, je zmagal zaradi njene umetniške vrednosti in se je tako lahko poročil z ljubljeno Evo.

Celoten opus **Richarda Wagnerja** obsega **13** oper, med katerimi je najznamenitejša **tetralogija**, to je ciklus štirih oper: **NIBELUNSSKI PRSTAN**.

♪ R. Wagner:
**Mojstri pevci
Nürnberški**
(opera):
uvertura

Leta 1870 se je **Richard Wagner** poročil s **Cosimo**, hčerjo **Franza Liszta**. Richard Wagner ni napisal le najdaljše opere, ampak se ponaša tudi z najdaljšo operno arijo iz opere **Somrak bogov**, ki traja skoraj **15** minut, kar je veliko več kot traja najkrajša opera **Tezejevo rojstvo** skladatelja **Dariusa Milhauda** (1892 - 1972). Na premieri leta **1928** so jo izvedli v celoti v 7 minutah in 28 sekundah.

NEMŠKA GLASBENA DRAMA

- v glasbeni drami vlada med **besedo in glasbo ravnovesje**,
- **libreti** so vzeti iz nemške mitologije in legend,
- uporablja **vodilni glasbeni motiv**, ki simbolizira posamezne osebe, situacije,...
- **orkester** dogajanje na odru dopolnjuje

R. Wagner je bil skladatelj, pesnik, dramatik, režiser in dirigent. Njegov celoten opus obsega mnogo oper, med katerimi je najznamenitejša tetralogija: **NIBELUNŠKI PRSTAN**, to je ciklus štirih oper: **Rensko zlato, Valkira, Siegfried in Somrak bogov**.